

KOMUNIKACIJSKI NAČRT PROJEKTA

Teorija subjekta v dobi umetne inteligence

Podatki o projektu

Akronim projekta: J6-70234

Vrsta projekta: Temeljni raziskovalni projekt

Leto razpisa projekta: 2025

Vodja projekta: dr. Alenka Zupančič

Institucija: Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti ZRC SAZU,
Filozofski inštitut

Trajanje projekta: 1. marec 2026–28. februar 2029

Podatki o komunikacijskem načrtu

Avtor komunikacijskega načrta: dr. Alenka Zupančič

Datum priprave načrta: 25.8.2026

Različica dokumenta: 1.0

ZRC SAZU

Kazalo vsebine

1. Namen in cilji komuniciranja.....	3
2. Ciljne skupine.....	3
3. Ključna sporočila	3
4. Komunikacijski kanali in orodja.....	5
5. Časovni načrt komuniciranja.....	5
6. Odgovornosti.....	5
7. Kazalniki uspešnosti	6
8. Skladnost z zahtevami ARIS.....	6

1. Namen in cilji komuniciranja

Projekt predlaga raziskavo sodobne umetne inteligence skozi prizmo lakanovske psihoanalize in kontinentalne filozofije s poudarkom na teoriji subjekta, pri čemer vstopno točko v konstitucijo subjekta omogoča pojem simptoma, ki je strukturno analogen pojavu halucinacij v umetni inteligenci. Namen komuniciranja je različnim ciljnim skupinam predstaviti raziskovalno temo in aktivnosti projekta na strokoven, a hkrati razumljiv in dostopen način – tudi z uporabo materiala iz družbenih medijev in aktualne politike. Redno komuniciranje rezultatov ne krepi zgolj prepoznavnosti projekta in dela raziskovalne skupine, temveč omogoča tudi, da odzivi javnosti sproti napajajo samo raziskavo tekom njenega trajanja, saj se ta tesno navezuje na aktualno dogajanje na področju tehnološkega razvoja in političnega dogajanja.

Cilji komuniciranja:

- obveščati znanstveno, strokovno in splošno javnost o poteku in rezultatih raziskave;
- prispevati k razumevanju sodobnih orodij umetne inteligence iz nove perspektive (psihoanalize in kontinentalne filozofije);
- omogočiti širšo kritično obravnavo omejitev in učinkov umetne inteligence;
- krepiti prepoznavnost raziskovalne skupine in področja filozofije ter demonstrirati uspešnost;
- raziskav znotraj njenih intersekcij z interdisciplinarnostjo.

2. Ciljne skupine

Projekt naslavlja več ciljnih skupin, ki se med seboj razlikujejo, a so enako pomembne; o rezultatih projekta bodo obveščene na različne, njim prilagojene načine in ob različnih fazah izvajanja projekta:

- domača in mednarodna znanstvena skupnost;
- mlajše raziskovalke/raziskovalci in študentke/študenti (doma in prek partnerskih institucij);
- mediji;
- splošna javnost kot uporabnik orodij umetne inteligence;
- financerji (ARIS).

3. Ključna sporočila

Umetna inteligenca je postala izjemno vpliven dejavnik v političnem, družbenem in zasebnem življenju, toda učinki samih njenih novih konstrukcij so premalo raziskani, zlasti iz vidika psiholoških analogij. Projekt preučuje omejitve, podobnosti in razlike umetne in človeške inteligence prek teh

analogij. Rezultati imajo znanstveno vrednost za stroko in širši družbeni pomen za javnost, ki se vsakodnevno spoprijema z vpeljavo in uporabo tehnoloških novosti.

Ključna sporočila so prilagojena posamezni ciljni skupini, opredeljeni v 2. točki z namenom, da vsaka prejme informacije v zanjo najbolj relevantni in razumljivi obliki:

Znanstvena skupnost:

- Umetna inteligenca je tehnološko orodje, ki temelji na analogiji s človekom, a brez raziskanih podobnosti, razlik in omejitev, ki se v njej razkrijejo.
- Projekt razvije novo perspektivo na umetno inteligenco z osredotočenostjo na njene "stranske učinke" (halucinacije) prek izvirne aplikacije psihoanalize in sodobne kontinentalne filozofije (simptom, subjekt).
- Rezultati bodo prispevali k filozofski in družboslovni stroki ter odprli nova, interdisciplinarno relevantna raziskovalna vprašanja (za področje računalništva in kognitivne teorije).

Mlajše raziskovalke in raziskovalci / študentke in študenti:

- Projekt ponuja priložnost za sodelovanje pri sodobni filozofski raziskavi ter za pridobivanje raziskovalnih in komunikacijskih kompetenc.
- Vključevanje v delavnico, konference in publikacije spodbuja učenje in nadaljnjo akademsko pot mladih sodelavk in sodelavcev.

Mediji in splošna javnost:

- Raziskujemo, kako analogija med človeško in umetno inteligenco vpliva na njuno dejansko interakcijo in s tem vsakdanjo rabo ter tudi nadaljnje razvijanje teh tehnoloških orodij.
- Razvijamo razumevanje ideoloških okvirov, v katerih takšna orodja delujejo, ter družbenih in političnih učinkov rabe umetne inteligence (globoki ponaredki ipd.).

Financerji:

- Projekt prispeva k razvoju temeljnega raziskovanja na področju filozofije, politične teorije in tehnologije.
- Rezultati bodo javno dostopni prek znanstvenih objav, konferenc in drugih diseminacijskih aktivnosti.
- Projekt krepi mednarodno prepoznavnost slovenske filozofije ter spodbuja razvoj mlajših raziskovalk in raziskovalcev in razvoj interdisciplinarnih raziskav.

4. Komunikacijski kanali in orodja

Za doseganje ciljnih skupin iz 2. točke bomo uporabljali naslednje komunikacijske kanale in orodja, ki jih bomo prilagajali posamezni fazi in namenu komuniciranja:

- znanstvene objave (članki, posebna številka Filozofskega vestnika ali zbornik, monografija);
- konference, delavnice, bralni seminar (s Podiplomsko šolo ZRC SAZU);
- projektna spletna stran ter profila projekta na družbenih omrežjih Facebook in Instagram;
- spletna stran ZRC SAZU in Facebook stran ZRC SAZU;
- Facebook stran in projektna stran Filozofskega inštituta ZRC SAZU;
- mailing lista Filozofskega inštituta ZRC SAZU za obveščanje o dogodkih projekta;
- poljudni članki, intervjuji, medijski prispevki;
- javni dogodki (predavanja, okrogle mize); tudi v sodelovanju s partnerji.

5. Časovni načrt komuniciranja

Časovni načrt komuniciranja je razdeljen v tri faze:

- Začetek (prvo polletje projekta, do septembra 2026) – predstavitev in zagon projektних aktivnosti: spletna predstavitev projekta in raziskovalne ekipe; priprava celostne grafične podobe, spletne strani in profilov na družbenih omrežjih; priprava komunikacijskega in internega raziskovalnega načrta.
- Vmesne faze (sprotne interakcije z javnostjo in razvijanje projekta, 2026 – 2029): predavanja, delavnica, okrogle mize, spremljajoče medijske aktivnosti ter sprotne znanstvene objave.
- Zaključek (zadnje polletje projekta, 2029) – diseminacija rezultatov: skupna publikacija, monografija, organizacija zaključne mednarodne konference, spremljajoče medijske aktivnosti ter priprava končnega projektne poročila.

6. Odgovornosti

Komuniciranje koordinira vodja projekta dr. Alenka Zupančič. Izvedbene naloge so porazdeljene med člane in članice projektne skupine, ki skrbijo za izvajanje projekta ter dejavnosti v okviru projekta (dr. Tadej Troha, dr. Aleš Mendiževac), glede na njihove delovne sklope. Skupina skrbi za vse objave v zvezi s projektom (na projektni spletni strani, projektne profile na družbenih omrežjih Facebook/Instagram in projektni mailing listi), ter je zadolžena za posredovanje informacij o dogodkih organiziranih v okviru aktivnosti projekta medijem. Za objave na spletni strani ZRC SAZU je zadolžen tajnik Filozofskega inštituta mag. Matej Ažman, za objave na inštitutskem profilu

Filozofskega inštituta na družbenem omrežju Facebook pa skrbi Filozofski inštitut, ki obenem obvešča o aktivnostih projekta tudi prek inštitutske mailing liste.

7. Kazalniki uspešnosti

Uspešnost komuniciranja bomo spremljali z osnovnim beleženjem dosega in izvedbe komunikacijskih aktivnosti skozi celotno trajanje projekta. Za posamezno leto izvajanja določimo konkretne ciljne vrednosti kazalnikov glede na razpoložljive vire za komuniciranje (čas, kadri) in izkušnje s primerljivih preteklih projektov skupine oz. inštituta; vrednosti letno spremljamo in po potrebi korigiramo.

Konkretni kazalniki uspešnosti za projekt so:

- najmanj 3-4 znanstvene objave v mednarodnih recenziranih revijah letno;
- najmanj 1 poljudnoznanstveni prispevek letno (npr. Alternator, mediji);
- izid posebne številke Filozofskega vestnika ali zbornika ter monografije; najmanj 2 takšna tipa publikacije v celotnem trajanju projekta;
- udeležba najmanj 10 oseb na posamezen javni dogodek (predavanje, okrogla miza, webinar);
- izvedba hibridne delavnice z vključevanjem študentk in študentov oz. mlajših raziskovalk in raziskovalcev;
- izvedba zaključne mednarodne znanstvene konference;
- najmanj 2 medijska odziva letno (omembe v medijih, prispevki, intervjuji);
- najmanj 50 sledilcev na družbenih omrežjih projekta;
- najmanj 100 obiskov projektne spletne strani;
- neposredni odziv ciljnih skupin (npr. razprava po dogodkih, povratne informacije sodelujočih, odzivi na družbenih omrežjih); 10.

8. Skladnost z zahtevami ARIS

Komunikacijski načrt in njegovo izvajanje na projektu Teorija subjekta v dobi umetne inteligence sta skladna z zahtevami Javne agancije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (ARIS): navajanje sofinanciranja ARIS je jasno razvidno pri vseh objavah, dogodkih in publikacijah znanstvenoraziskovalnih rezultatov raziskav, tako na spletnih straneh kot na družbenih omrežjih. Diseminacija rezultatov raziskav poteka skladno s tem načrtom, izvajanje projekta pa ob tem upošteva načela odprte znanosti, pravila odprtega dostopa ter etična načela raziskovalnega in javnega delovanja.